

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

Quemadmodum poenitens temporis opportunitatem ad hoc querens conari debeat, vt sua crimina, suam prauitatem, suam [...]q; turpitudinem per similitudines quasdam intelligere possit. Ca. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

DE TRIBVS PARTIBVS

nicaueris peccatis alienis. Graue quidem erat tum poenitentiam subire, & tamen haud paulo plures tum verè poenitebant, quam hac tempestate nostra, quando & religio a deo deferbuit, & humilitas adeo decreuit, vt non nisi leuissimè peccator tractari possit, alioqui nec acturus poenitentiam, nec omnino confessurus. Vnde beatus Ambrosius seuerum proferens verbum. Facilius inquit inueni, qui seruauerint innocentiam (viuendo videlicet sine crimine mortali) quam qui congruè egerint poenitentiam. Quod intelligi debet de absolutissima illa & perfectissima poenitentia, qua & culpa pariter & poena aboletur: & qua homo non modo condonationem acquirit admissorum, verum etiam perfectam consequitur ab omni labe ac deformitate per peccatum contracta expiationem, ita vt iam tam sit purus quam erat post susceptum baptisma, nullam iam prorsus habens maculam aut rugam.

Am. li. 2. de poeni. c. 10. & de poe. di 3. Reperiuntur.

Quemadmodum poenitens temporis opportunitatem ad hoc querens conari debeat, vt sua crimina, suam prauitatem, suamq; turpitudinem per similitudines quasdam intelligere possit. Ca. 9.

VT iam de prima ac praecipua poenitentiae parte, nempe de vera cordis contritione agamus, & rationem tradamus, qua

qua eam quis consequi possit, primo sciendum, quisquis synceram assequi cupit peccatorum suorum aut impiè transactæ vitæ cōtritionem, ante omnia congruum ad hoc tēpus venari debet, & summo studio maleficia sua expendere & perscrutari, quo sic intelligere possit, quæ in ipsis sita est, prauitatem, impietatem, iniustitiam ac stultitiam: ad hæc etiam quæ ex ipsis aut sibi aut alijs obuenerunt, pudorem & dispendium, vt sic tandem cum diuino adiutorio ad verā perueniat suorum criminum notitiam, odiū, ac detestationem: à quibus pleriq; quam lōgissimè absunt. Nimirum quoniā stupidi sunt atq; indocti, hæc ipsa assequi haudquaquā valent. Norunt quidē & certo credunt scortationem esse graue peccatum, & peccatum letale: at quam ob causam eiusmodi vitium tam sit graue, & qua in re foeditas ipsa atq; impietas sita sit intelligere haud possunt.

Quam ob rem in veteri legimus testamento, quemadmodum Dominus per prophetas suos volens stupido illi populo Israelitico suorum criminum insinuare & ob oculos ponere enormitatem, per parabolas loquebatur, & similitudines ei ingerebat earū rerum, quæ hic geruntur in mundo, & quas quisq; facile intelligit palam esse impias &

H execrans

DE TRIBVS PARTIBVS

Eze. 16. a. execrandas: sicuti hoc ipsum speciatim facit per prophetā Ezechielem cap. ipsius xxiiij, & rursus capite xvi. vbi ita per prophetam compellat dicens. Fili hominis, notas fac Ierusalem abominationes suas: hoc est intelligere eam doce suorum maleficiorum obscenitatem atque impietatem. Atq; hic protinus congrua adducta similitudine, seipsum comparat viro, populum autem Ierosolymitanum mulieri, sicque allegoricos omnia sua enumerat, quæ populo illi exhibuerat ab exordio quo sibi eum præ cæteris gentibus peculiariter elegerat beneficia, in memoriã illi reducens, quomodo ipsum abiectum suscepisset, educasset, sibiq; tandem amicitie vinculo copulasset. Si enim vir quispiã præ diues, in campo forte offenderet infantulam à matre abiectam, recens iam editam, necdum lotam, necdum fasciis alligatam, sed nudã, & maternis adhuc sordibus horridam, eandemq; sibi assumeret, emundaret, & educaret, ac tandem adultam sponsam acciperet, deinde etiam varijs ac pretiosis ornamentis excoleret: ac deinum ex eadem etiam liberos susciperet, illa vero tandem horum omnium immemor, & de tantis viri sui beneficijs ingrata, & infidelis effecta viro suo publicam sese meretricem prostitueret, donis quoque

quoque à marito acceptis ad explendas concupiscentias abuteretur, & insuper prioris mariti liberos in ipsius ignominiam trucidaret, aut flammis exurendos traderet: esset sanè hæc peruersitas intolerabilis, & super omnia quæ in hoc mundo designari possunt sceditas horrida, atque execranda, & tamen longè adhuc est scelus abominabilius, grauius ac detestabilius, dum mortalis quispiam, qui à Deo ex nihilo creatus est, & insuper singulari quodam fauore ab eodè ad christianum accitus est, multis præterea præclaris dotibus ac gratijs tam corporis quam animæ cumulatus: & præter hæc omnia ad æternam gloriam vocatus, vilipensis his omnibus diuinæ renunciat amicitia, & per amorem creaturarum, omnibus beneficijs ac donis in subsidium amplectendæ virtutis acquirendæque salutis concessis abutitur ad explenda peccata.

Simili consilio usus est etiam Dominus ^{2. Re. 12. 20.} Regi Dauidi sui facinoris atrocitatem insinuare volens, dum videlicet per Natham prophetam sententiam ferri ab ipso Rege exegit in hominem quendam quem obnoxium finxit iniquissimo flagitio.

H ij Ad

DE TRIBVS PARTIBVS.

Ad hunc modum & multis alijs diuinæ scripturæ locis sua peccatoribus ingeruntur flagitia, nempe per eas similitudines, quib. efficacius intelligi possit ipsorum criminū grauitas, enormitas & dispendium: idq; propterea quòd alioqui in intelligendis æstimandisque proprijs vitijs quisq; fere sit lusciosus, aut quòd per superbiam ea intelligere nolit. Id enim veluti hereditario nobis iure ab Adam & Heua primis humani generis parentibus relictum est, vt malum nostrum nec intelligere velimus nec agnoscere: quæ admodum Adam a data sibi cõsorte se causabatur deceptum. Mulier inquiens quã dedisti mihi sociam dedit mihi de ligno: & comedi: tanquam si deceret: Domine non tã mea culpa est quam tua, vt qui talem mihi dederis vxorem, quæ huc me adegit. Mulier item, Serpens inquebat decepit me, & comedi. Ita fere faciunt quotquot sunt peccatores. Excusationes quæritant in fragilitate suæ in qua nati sunt naturæ, ita dicentes: Peccare humanum est: quotquot sumus, homines sumus, & ad multa vitia proni. Tales nos finxit Deus: quomodo ergo id corrigere queam? Tam imbecillum me sentio, vt imperare mihi omnino non possim. Hęc est primi parentis excusatio. Alij vero cum Heua sese

Gen., c.

Ibidem:

ua sese excusantes per serpentē sese causantur decipi: hoc est vi tentationis diabolicæ sese vinci dicunt. Itaque istis & alijs multis similibus rationibus ad excusanda & tegenda sua maleficia quisque semper pronior est quam ad intelligenda & agnoscenda.

De eo quod primo omnium expendi debet in omni peccato: nempe de diuinæ maiestatis dignitate & celsitudine. Cap. 7.

QVando non perinde proclive est omnibus veram consequi peccatorū notitiam & contritionem, illis quidē ob defectum capacitatis, nempe qd' bruti sint, & ad intelligenda spiritualia parum idonei: istis vero ob magnam ignauiam, nēpe quod sese sedulo non accommodant ad serio expendenda sua commissa, ad æquilancibus trutinandam & suam vilitatē paruitatemque, & ex aduerso Dei sublimitatē, incomprehensam perfectionem & bonitatem, necessarium mihi videtur, vt hic breuem aliquem modum tradamus, per quem quisque huc possit accedere. In primis ergo vt cæcos ad lumen, & obstinatos induratosque reuocemus ad cordis molliciem, sciendum duo esse in omni peccato, quæ maximè sunt ponderanda, & iuxta hæc duo du-

H iij pliciter